

5 HAZİRAN DÜNYA ÇEVRE GÜNÜ PLASTİK KİRLİLİĞİNE HAYIR! EYLEME GEÇME ZAMANI!



Bu yıl Birleşmiş Milletler Çevre Programı(UNEP) tarafında ana tema "plastik kirliliği, özellikle okyanusal yaşamı tehdit eden plastik kirliliği" olarak belirlenmiş olup, toplantı ve etkinlikler ise Hollanda'nın desteği ile Fildişi Sahili'nin ev sahipliğinde, 150 farklı ülkenin katılımıyla gerçekleştirilmesi planlanmaktadır.

1972 yılında Birleşmiş Milletler Çevre Konferansı'nda alınan kararla "çevre sorunlarına dair farkındalığı arttırmak, çevresel kaynak ve varlıklarımızın korunmasını sağlamak ve geliştirmek" için her yıl 5 Haziran günü Dünya Çevre Günü kabul edilmekte ve bir ana tema çerçevesinde sorunlar ve bu sorunların çözümü konusunda ki öneriler ilgili kurum, kuruluş veya kişiler tarafından dile getirilmektedir.

Bu yıl Birleşmiş Milletler Çevre Programı(UNEP) tarafında ana tema "plastik kirliliği, özellikle okyanusal yaşamı tehdit eden plastik kirliliği" olarak belirlenmiş olup, toplantı ve etkinlikler ise Hollanda'nın deste-

ği ile Fildişi Sahili'nin ev sahipliğinde, 150 farklı ülkenin katılımıyla gerçekleştirilmesi planlanmaktadır.

UNEP tarafından yayınlanan raporlarda insanlığın yılda 430 milyon tondan fazla plastik ürettiği, bu plastiklerin üçte ikisinin kısa ömürlü, tek kullanımlık ve kısa süre içinde atık ürün haline dönüştüğü belirtilerek, bununda çevresel kirlilik riskini yükselttiği ifade edilmektedir. Ayrıca plastik kirliliğinin sosyal ve ekonomik maliyetinin ise yılda 300 ile 600 milyar dolar arasında değiştiği belirtilmektedir.

Yine Birleşmiş Milletler Çevre Programının (UNEP) yakın tarihli sunduğu bir ra-



porda (musluğu kapatmak), plastikleri ve ürünlerini “ nasıl ürettiğimiz, kullandığımız, geri kazandığımız ve imha ettiğimiz” hususlarının yeniden tasarlanması halinde 2040 yılına kadar 4,5 trilyon ABD doları tasarruf edebileceğini ortaya koyulmaktadır. Söz konusu raporda ayrıca plastik kirliliğinin nedenlerini ele alınarak, problemleri ve gereksiz plastik kullanımının azaltılması ile plastikte döngüsellığe doğru bir pazar dönüşümünü de içeren sistem değişikliği yapılması gerektiği belirtilerek üç temel değişimin (yeniden kullanma, geri dönüştürme ve yeniden yönlendirme ve çeşitlendirme) hızlandırılarak plastik kirliliğinin mirasıyla başa çıkmanın mümkün olduğu da vurgulanmaktadır.

Günümüzde ambalaj sanayisinden, mutfak ürünlerine, tarımsal üretimden, günlük olarak kullanılan çok sayıda araç ve gerecin üretiminde kullanılan plastik, doğada binlerce yılda çözülebilen, çözünürken mikro plastik halini dönüşerek toprağa, yüzeye ve yeraltı sularına, okyanuslara karışmak-

tadır. Bunun sonucu olarak toprak, yüzey ve yeraltı suları ile okyanuslar sürekli olarak plastik atıklarla kirlenmektedir. Mikro plastikler, toprak, yeraltı veya yüzey suları ile okyanusal yaşam içinde bulunan canlılarla besin zinciri yoluyla kontamine olmakta, bundan kaynaklı hastalıklar ise her geçen gün artmış göstermektedir.

TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası olarak, ülkemizde de yangın olarak üretilen ve tüketilen plastikler konusunda son yıllarda bazı yasal adımlar atılmasına rağmen, bu adımların yeterli olmadığı, bu nedenle UNEP tarafından hazırlanan raporlarda belirtilen yasal düzenleme önerileri ile eylemliliklerin gerek merkezi, gerekse yerel idareler tarafından daha sıkı düzenlenmesi, kontrol ve denetimin yapılması ile bu konuda toplumsal eğitimin hızlandırılması gerektiği düşünülmektedir.

TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası
Yönetim Kurulu